

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

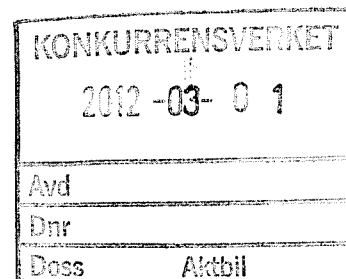
DOM
2012-02-29
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
23709-11
Enhet 17

SÖKANDE

Psykologpartners W&W AB, 556592-5368
S:t Larsgatan 30
582 24 Linköping

Ombud: Advokat Johan Kennemyr
Advokatfirman Lindahl KB
Box 1065
101 39 Stockholm

MOTPART

Stockholms Stad, Utbildningsförvaltningen
Box 22049
104 22 Stockholm

Ombud: Stadsadvokat Eva Ahlholm
Statsledningskontoret
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Psykologpartners W&W AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 205019

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad (utbildningsförvaltningen) genomför en upphandling avseende ramavtal för utbildningsinsatser som syftar till skolutveckling genom kompetensutveckling av chefer och ledare i Stockholms stads pedagogiska verksamheter. Upphandlingen genomförs enligt ett förenklat förfarande. Enligt anbudsinbjudan kommer ramavtal med avrop baserat på kravspecifikation och utvärdering för varje enskilt uppdrag att tecknas med högst åtta leverantörer. I tilldelningsbeslut av den 16 november 2011 har sju leverantörer tilldelats upphandlingskontrakt i form av ramavtal. Psykologpartners W&W AB är inte en av dessa leverantörer.

YRKANDEN M.M.

Psykologpartners W&W AB (Psykologpartners) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna om rättelse på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska genomföras med beaktande av Psykologpartners anbud. Till stöd för sin ansökan anför Psykologpartners bl.a. följande. Av utvärderingsrapport daterad den 16 november 2011 framgår att utbildningsförvaltningen har funnit att Psykologpartners inte är kvalificerat för anbudsutvärdering eftersom Psykologpartners inte har lämnat bekräftelser gällande dels att avtalsvillkoren accepteras, dels att anbudets giltighetstid accepteras.

Utbildningsförvaltningen har i anbudsinbjudan avsnitt 1 angett att *samtliga förutsättningar och krav anges i bifogat förfrågningsunderlag*. Av anbudsinbjudan avsnitt 2 framgår att det som anges i avsnitt 3.2 utgör *en sammanfattning av de uppgifter som förfrågningsunderlaget efterfrågar* samt att *anbudsgivaren i anbudet ska besvara dessa punkter på efterfrågat sätt*. Av anbudsinbjudan framgår således tydligt att de krav som ska besvaras och

uppfyllas av anbudsgivarna är de krav som framgår av det bifogade förfrågningsunderlaget. I förfrågningsunderlaget har utbildningsförvaltningen under varje delavsnitt lämnat instruktioner för vilka uppgifter eller bekräftelser anbudsgivarna ska lämna. Mot bakgrund av hur förfrågningsunderlaget är formulerat finns det, med beaktande av likabehandlings- och transparensprinciperna, inte något utrymme för att utesluta en anbudsgivare som rent faktiskt har besvarat och uppfyllt samtliga förutsättningar och krav som angetts i förfrågningsunderlaget.

Psykologpartners har följt anvisningarna för avgivande av svar i förfrågningsunderlaget och har således genom sitt agerande bekräftat att man accepterar såväl de uppställda avtalsvillkoren som att anbudet skulle vara giltigt till och med den 20 december 2011. Psykologpartners har inte på något sätt kommunicerat att bolaget skulle ha några reservationer mot någon av de förutsättningar eller något av de krav som uppställts i upphandlingen. Tvärtom har Psykologpartners genom sitt undertecknande och inlämnande av ett anbud upprättat i full överensstämmelse med vad utbildningsförvaltningen krävt, styrkt att man godkänner samtliga krav, villkor och förutsättningar upphandlingen är förenad med och att Psykologpartners är berett att utföra de avropade uppdragen i förenlighet därmed.

Genom att lämna ett anbud i full överensstämmelse med de av utbildningsförvaltningen uppställda föreskrifterna för kvalificering och utvärdering har Psykologpartners lämnat de bekräftelser som utbildningsförvaltningen hävdar att de underlåtit att lämna. Psykologpartners anbud uppfyller således kvalificeringskraven och skulle rätteligen ha beaktats vid utvärderingen. Genom att utesluta Psykologpartners anbud har utbildningsförvaltningen brutit mot likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Eftersom utbildningsförvaltningen angett att åtta anbudsgivare ska kunna tilldelas kontrakt står det klart att Psykologpartners lider skada av att felaktigt ha uteslutits

från en anbudsutvärdering där utbildningsförvaltningen har bedömt att endast sju andra anbud kan beaktas.

Utbildningsförvaltningen bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Upphandlingen har inte genomförts i strid med LOU. Psykologpartners anbud saknar väsentliga uppgifter som efterfrågas i upphandlingen och dess anbud har därmed inte kunnat godkännas.

I anbudsinbjudan under avsnitt 1 ges en översiktlig information om uppdraget, där det bl.a. framgår att samtliga förutsättningar och krav anges i bifogat förfrågningsunderlag. Enligt utbildningsförvaltningens mening utgör detta avsnitt mer en orientering, medan avsnitten 2, 3.1 och 3.2 innehåller klara instruktioner. I avsnitt 2, anbudets innehåll, anges att anbudsgivarna i anbudet ska visa att de uppställda förutsättningarna är uppfyllda. Vidare anges 6 punkter som en sammanfattning av de uppgifter förfrågningsunderlaget efterfrågar och att anbudsgivaren ska besvara dessa punkter på efterfrågat sätt. Bland nämnda punkter finns

4) bekräftelse att uppställda avtalsvillkor (avsnitt 6) accepteras – d.v.s. att anbudet är baserat på de uppställda kommersiella förutsättningarna, och
6) bekräftelse att det av anbudsgivaren lämnade anbudet gäller till och med det datum som anges på första sidan i inbjudan.

Dessa avsnitt i anbudsinbjudan innehåller klara krav avseende anbuds innehållet. Kraven i de angivna punkterna 4 och 6 på bekräftelser av anbudstidens giltighet respektive acceptans av avtalsvillkoren har inte uppfyllts av Psykologpartners.

Psykologpartners gör gällande att de båda bekräftelserna inte skulle behövas. Enligt utbildningsförvaltningens uppfattning är frågan om giltighetstid för ett anbud ytterst viktig och anbudsgivarens bundenhet till viss tid är en fråga som ofta blir föremål för domstolsprövning. Vidare är det utbildningsförvaltningens erfarenhet att det förekommer att anbudsgivare och

leverantörer finner anledning att diskutera uppställda avtalsvillkor, och det är en självklarhet för en upphandlande myndighet att inhämta bekräftelse av accept av sådana villkor.

I anbudsunderlaget ställs tydliga krav på både bekräftelse av att uppställda avtalsvillkor accepteras och bekräftelse av anbudets giltighetstid. Psykologpartners anbud innehåller inte de efterfrågade bekräftelserna. Utbildningsförvaltningen har inte kunnat efterge de i upphandlingen ställda kraven på de båda bekräftelserna på grund av att en anbudsgivare inkommer med ett anbud som innehåller svar på övriga ställda krav. Utbildningsförvaltningen har således gjort en korrekt bedömning beträffande Psykologpartners anbud. Vad Psykologpartners anfört ska därför inte föranleda att upphandlingen ska rättas.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 5 § LOU (i dess lydelse 2010-07-15 – 2011-11-01 som är tillämplig enligt övergångsbestämmelser till SFS 2011:1030) stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Utredningen i målet

I anbudsinbjudan anges bl.a. följande.

1 Upphandling – Utbildningstjänster

Samtliga förutsättningar och krav anges i bifogat förfrågningsunderlag. Förfrågningsunderlaget är uppdelat i sex avsnitt – information om beställaren, krav på leverantören, krav på utbildningstjänst, krav på genomföranderutiner, avropsprocess samt de kommersiella förutsättningar (avtalsvillkor) som anbudet skall baseras på.

Vi vill poängtera att utbildningsförvaltningen bara har möjlighet att anta anbud som lämnat den nedan begärda informationen. Ett anbud som är ofullständigt eller som inte accepterar samtliga förutsättningar och skall-krav kommer alltså inte att antas.

2 Anbudets innehåll

Anbudsgivaren skall i anbudet visa att de uppställda förutsättningarna är uppfyllda. Följande 6 punkter är en sammanfattning av de uppgifter som förfrågningsunderlaget efterfrågar. Anbudsgivaren skall i anbudet besvara dessa punkter på efterfrågat sätt. Ytterligare uppgifter kommer inte att beaktas vid genomgången av anbudet.

Anbudsgivaren uppmanas att ställa upp anbudet så att svaren lämnas i samma ordningsföljd som nedan samt att anbudet begränsas till att omfatta de efterfrågade uppgifterna.

3.2 Krav på utbildningstjänsterna:

4. Bekräftelse att uppställda avtalsvillkor (avsnitt 6) accepteras – d.v.s. att anbudet är baserat på de uppställda kommersiella förutsättningarna.
6. Bekräftelse att det av anbudsgivaren lämnade anbudet gäller till och med det datum som anges på första sidan i denna inbjudan.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll av om det, utifrån de omständigheter sökanden anfört, finns grund att ingripa mot upphandlingen enligt 16 kap. 5 § LOU. De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Likabehandlingsprincipen innebär att alla leverantörer ska behandlas lika och ges så lika förutsättningar som möjligt i alla skeden av anbudsförfarande. Detta innebär att en upphandlande myndighet inte får anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt underlaget för upphandlingen och inte heller göra prövningen mot andra kriterier än de som funnits med i upphandlingsunderlaget. Transparensprincipen innebär att upphandlingsprocessen ska kännetecknas av öppenhet och förutsebarhet. I detta ligger också att upphandlingsunderlag ska vara klart och tydligt utformade och att det

av upphandlingsunderlaget ska framgå hur den upphandlande myndigheten ska gå till väga vid anbudsprövningen.

Av RÅ 2002 ref. 50 framgår att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

I anbudsinbjudan anges under avsnitt 1 Upphandling – Utbildningstjänster att samtliga förutsättningar och krav anges i bifogat förfrågningsunderlag. I avsnitt 1 anges vidare att utbildningsförvaltningen bara har möjlighet att anta anbud som lämnat den nedan begärda informationen och att ett anbud som är ofullständigt eller som inte accepterar samtliga förutsättningar och skall-krav inte kommer att antas. I avsnitt 2 Anbudets innehåll anges att anbudsgivarna i anbudet ska visa att de uppställda förutsättningarna är uppfyllda och att följande 6 punkter är en sammanfattning av de uppgifter som förfrågningsunderlaget efterfrågar. Anbudsgivaren ska i anbudet besvara dessa punkter på efterfrågat sätt. I avsnitt 3 Inbjudan presenteras de sex efterfrågade punkterna och bland dessa finns punkt 4 bekräftelse att uppställda avtalsvillkor (avsnitt 6) accepteras – d.v.s. att anbudet är baserat på de uppställda kommersiella förutsättningarna samt punkt 6 bekräftelse att det av anbudsgivaren lämnade anbudet gäller till och med det datum som anges på första sidan i denna inbjudan.

Även om den inledande texten i avsnitt 1, där en hänvisning sker till det bifogade förfrågningsunderlaget, inte kan anses ha fått en optimal utformning i förhållande till den efterföljande texten, framgår det av den information som herefter lämnas i anbudsinbjudan att de ingivna anbuden ska innehålla uttryckliga bekräftelser på att avtalsvillkoren accepteras och på att anbudet är giltigt så länge som efterfrågats.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

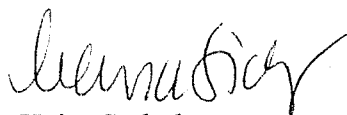
DOM

Allmänna avdelningen

Förvaltningsrätten anser inte, som Psykologpartners gör gällande, att nämna bekräftelser kan anses vara lämnade endast genom att ett anbud uppfyller övriga i upphandlingen ställda krav. Ett sådant handlande som Psykologpartners förespråkar skulle snarast strida mot likabehandlingsprincipen då en upphandlande myndighet enligt denna inte får acceptera ett anbud som inte uppfyller samtliga i upphandlingen uppställda skall-krav.

Förvaltningsrätten finner således inte att det är visat att någon av bestämmelserna i LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna har åsidosatts. Skäl för ingripande mot upphandlingen enligt 16 kap. LOU saknas därmed, varför ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1aLOU)

Kaisa Söderberg

Rådman

Föredragande har varit Cecilia Larsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.